

νὰ κρύψη τὸν σάκκον ὑπὸ τὰ εὐρέα κράσπεδα τῆς βαρυτίμου μηλωτῆς της.

— Ὅχι, θὰ ἐπῆγε χωρὶς ἄλλο εἰς τοῦ ἐξαδέλφου του, γιὰτὶ συνέβη ἐκεῖ δυστύχημα, ἐκoinοποίησεν ὁ φλύαρος θαλαμηπόλος.

— Τί δυστύχημα; τί συνέβη; ἠρώτησεν ἡ Κόροβοφ ἐντεινύσασα τὴν προσοχήν της.

— Ὁ Μάξιμος Γρηγόριεβιτς ἀπέθανεν φαρνά.

— Τί λέγεις! μετ' ἀψευδοῦς ἐκπλήξεως ἐφώνησεν ἡ κυρία Κόροβοφ.

— Μάλιστα. Μετὰ τὸ γεῦμα, ποῦ θὰ 'πῆ, ἐκεῖ ποῦ 'καθότανε ἀντίκρου 'στὴ θερμάστρα, ἐκεῖ κ' ἐτελείωσε. . . Κανένας δὲν τῶξεν. Τὸ βράδυ 'στὰς ἐννῆα, ἤλθεν ἐδῶ ὁ ὑπὸ τῆς τῶν Δαμιανός, ποῦ εἶχε σταλθῇ, ποῦ θὰ 'πῆ ἀπὸ τὴν κυρία του, γιὰ νὰ φωνάξῃ τὸν Πλάτων Βασίλειεβιτς. Ὁ Δαμιανός λοιπὸν μᾶς εἶπε πῶς ὁ γραμματικὸς ἐμβῆκε 'στὸ γραφεῖο γιὰ νὰ τοῦ 'μιλήσῃ, κ' ἐνόμισε πῶς ὁ Μάξιμος Γρηγόριεβιτς ἐκοιμώτανε. ἔπειτα βλέπει—κ' ἦτανε 'ποθαμμένος. . . Ἔχουν μιὰ ἀνεμοταραχὴ ἐκεῖ, ποῦ εἶνε φόβος καὶ τρόμος.

— Καὶ ἀνεχώρησεν ἀπ' ἐδῶ πρὸ πολλοῦ ὁ Πλάτων Βασίλειεβιτς;

— Πρὸ πολλοῦ. Ἦτανε 'μέρα ἀκόμη, ποῦ 'πῆγε στοῦ ξαδέλφου του νὰ φάγῃ καὶ ἀπ' ἐκείνη τὴν ὥρα δὲν ἐπέστρεψε.

— Λοιπὸν, ἐγευματίσεν εἰς τοῦ ἐξαδέλφου του;

— Μάλιστα, καὶ ὅπως μοῦ τᾶπε ἀπαπαράλλακτα ὁ Δαμιανός, μετὰ τὸ γεῦμα, κάμπος ὥρα ἐκάθησε εἰς τὸ σπουδαστήριό μαζὶ μὲ τὸν ἐξαδέλφον του, κ' ἔπειτα ἐβῆκεν ἀπ' ἐκεῖ, καὶ πῶς ὁ Δαμιανός, ποῦ θὰ 'πῆ, μὲ τὸν γραμματικὸν τὸν ἀπάντησαν καὶ τοὺς εἶπε μάλιστα νὰ μὴ θορυβοῦν, γιὰτὶ, λέγει, ὁ Μάξιμος Γρηγόριεβιτς κοιμᾶται. Καὶ ὁ Πλάτων Βασίλειεβιτς, δὲν ἦτον εἰς τῆς εὐγενείας σας;

— Ναί, ἦτο, σπεύσασα μικρὸν ἀπεκρίθη ἡ Λιουδμήλα — διατί; περὶ τίνος πρόκειται; μετ' ἐνδομύχου ταραχῆς ἠρώτησε.

— Τίποτε, τίποτε δὲν εἶνε, μόνον ὁ Δαμιανός εἶπε, πῶς ὅταν ἐκάθησεν ὁ ἀφέντης εἰς τ' ἀμάξι, ἐφώναζε τοῦ ἀμαξᾶ: ὁδὸς Δημήτροφσκη' ἐσκέφθηκα λοιπὸν πῶς 'στὴν εὐγενεία σας πρέπει νὰ ἦλθε, γιὰτὶ ἐγώ, ἂν καὶ δὲ 'ξέρω καλὰ καλὰ τὴν καθεαυτὸ διεύθυνσίς σας, ἔχω μάθει ὅμως πῶς ἡ εὐγενεία σας κάθιστε στὸν δρόμον Δημήτροφσκη.

— Κατὰ ποίαν ὥραν εἶπατε ὅτι ἀνεχώρησεν ἐκ τοῦ ἐξαδέλφου του; ὡς ἐκ τυχῆς ἠρώτησεν ἡ Λιουδμήλα.

— Τὴν καθεαυτὸ ὥρα δὲν γνωρίζω, ἀλλὰ ὁ Δαμιανός ἔλεγε πῶς θὰ ἦτον μιὰ ὥρα μετὰ τὸ γεῦμα, ποῦ θὰ 'πῆ 'σταῖς ὁκτώ.

Αὕτη ἦτο ἡ τελευταία ἡδὴ ἐρώτησις, ἣν ἀπέτεινεν ἡ κυρία Κόροβοφ τῷ φλύαρ θαλαμηπόλῳ. Ἦδη δὲ ἔκρινεν ἐπ' ἀναγκῆς νὰ ἐκφράσῃ τὴν λύπην της, διότι

δὲν εὗρεν οἶκει τὸν Πλάτων Βασίλειεβιτς, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς τὰ ἴδια.

* *

«Ὡστε, εἰς τὰς ὁκτώ», ἐπανέλαβεν αὕτη καθ' ὁδὸν τὰς λέξεις τοῦ θαλαμηπόλου. — «Περὶ τὴν ὁγδόην καὶ ἡμίσειαν ἦτο ἡδὴ εἰς τὴν οἰκίαν μου... καὶ διέταξε τὸν ἀμαξηλάτην νὰ τὸν μεταφέρῃ εἰς τὴν ὁδὸν Δημήτροφσκη. . . Ὡστε κρίνοντες ἐκ τοῦ χρονικοῦ διαστήματος, οὐδένα ἦτο δυνατόν νὰ ἐπισκεφθῇ ἀναχωρῶν ἐκεῖθεν, καὶ ἦλθε κατ' εὐθείαν πρὸς ἐμέ... Πόθεν λοιπὸν ἔλαβε τὸν σάκκον τοῦτον;

«Ἐξῆλθε κατ' εὐθείαν ἐκ τοῦ σπουδαστηρίου, διέταξε νὰ μὴ θορυβοῦν — «διότι κοιμᾶται»... ἐξηκολούθει διαλογιζομένη ἡ Λιουδμήλα — «καὶ ἡ ἐνέργεια αὕτη μετ' ἧς ἦλθε πρὸς με...

«Ὡ, τὸ πᾶν ἐννοῶ ἡδὴ!... Τώρα μαντεύω πόθεν ἐλήφθη ὁ σάκκος οὗτος καὶ εἰς τίνα ἀνήκουσι τὰ χρήματα!», σχεδὸν μεγαλοφώνως ἀνέκραξεν ἡ Κόροβοφ, καὶ ἀδιαλείπτως παρωτρύνουσα τὸν ἀμαξηλάτην, διέταξεν αὐτὸν νὰ μεταφέρῃ αὐτὴν ὅσον τάχιον εἰς τὴν ὁδὸν Δημήτροφσκη.

Ἐλθοῦσα οἶκαδε, ἐκλείσθη ἐκ νέου εἰς τὸν κοιτῶνά της, καὶ ἐκ νέου ἀνέπτυσεν ἀμφοτέρως τὰς δέσμας.

«Καὶ τίς ἄρά γε ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὸν σάκκον τοῦτον;», διηρωτᾶτο ἡ Λιουδμήλα Σεργέεβνα; — «ἀναμφιβόλως ὁ σάκκος εἶνε γυναικεῖος... τὸν ἔλαβε παρὰ γυναικός... Ἄς τὸν παρατηρήσωμεν καλλίτερον — ἴσως εὕρωμεν ἐν αὐτῷ ἀξιωματικόν τι».

Καὶ ἰδοῦ, ἐξετάζουσα τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ σάκκου, εὗρεν ἐν αὐτῷ ἰδιαιτέρον θυλάκιον, ἔθετο τὴν χεῖρα ἐντὸς αὐτοῦ καὶ ἐξήγαγεν ἐκεῖθεν συνεπτυγμένον φύλλον χάρτου.

Ἦτο τοῦτο λογαριασμὸς καταστήματος νεωτερισμῶν, ἐπὶ τῆς κεφαλίδος τοῦ οὐποίου ἐσημειοῦτο: «à madame de Weltistcheff».

— Ἄ, ἰδοῦ λοιπὸν εἰς ποῖον ἀνήκει ὁ σάκκος; ἀνέκραξεν ἡ Λιουδμήλα Κόροβοφ. — «Τίς οἶδεν ἂν ὁ αἰφνίδιος θάνατος τοῦ «γέροντος» δὲν εἶνε ἔργον ἀμφοτέρων;»

Ὁ Πλάτων Βασίλειεβιτς τῇ εἰπέ ποτε ὅτι «ἔσχε τὴν ἀτυχίαν» νὰ συνάψῃ σχέσεις μετὰ τῆς συζύγου τοῦ ἐξαδέλφου του, ὅτι αἱ σχέσεις αὗται τῷ ἦσαν ἐπαχθεῖς, καὶ ὅτι καλὸν θὰ ἦτο ἂν ἡδύνατο μετὰ τίνος ἐπιδειξίτητος νὰ ἀπαλλαγῇ αὐτῆς. Μετὰ ταῦτα, μιᾶ τῶν εἰλικρινῶν στιγμῶν, ὡμολόγησεν εἰς αὐτὴν ὅτι αἱ ὑποθέσεις του ἦσαν πῶς περιπεπλεγμέναι. Ὡσαύτως, ἀρεσκόμενος ἐνίοτε νὰ ὀνειροπολῇ, ἐξέφρασεν, ὅτι ἂν ἐκ περιστάσεώς τινος κατάρθου ν' ἀποκτήσῃ καλὴν τινα περιουσίαν, ἔστω καὶ μεγαλειτέραν ἐκείνης, ἣν ἐκέκτητο πρὸ δώδεκα-δεκατριῶν ἐτῶν, ἔστω καὶ τῇ αὐτῇ, ὡς ἡ περιουσία τοῦ «γέροντος», θὰ ἐξέπληττε τὸν κόσμον διὰ τοῦ μεγαλείου τῶν συναλλαγῶν του' εἰς διάστημα πέντε-ἑξ ἐτῶν θὰ ἔδεκαπλασίωζε τὴν περιουσίαν αὐτὴν καὶ θὰ καθί-

στατο τὸ ἰνδαλμα πάντων τῶν εὐρωπαϊκῶν χρηματιστηρίων. Ἦσαν ταῦτα ὀνειροπολήματα ἀλλ' ὀνειροπολήματα, καθ' ἃ λίαν ἐναργῶς ἐξεδηλοῦτο ἡ τάσις τοῦ Βελτίσσεφ πρὸς τὰ μεγάλα πλούτη. Καλῶς γινώσκουσα τὸν χαρακτήρα καὶ τὰς ἠθικὰς ἀρχὰς τοῦ ἐραστοῦ της καὶ συμμορφούσα πάντα ταῦτα τὰ περιστατικὰ ἡ Λιουδμήλα Κόροβοφ, ἐπέισθη σχεδὸν ὅτι τὰ παραδόξου προελεύσεως χρήματα ταῦτα εὕρισκονται εἰς χεῖράς της χάρις, εἰς τὸν αἰφνίδιον θάνατον τοῦ «γέροντος».

«Καὶ τί θὰ πράξῃς, φίλτατέ μου Πλάτων Βασίλειεβιτς, ἂν καταστρέψω αἰφνης τὰ εὐρέα σχέδιά σας;», ἐπῆλθεν αἰφνης εἰς τὴν κεφαλὴν της μοχθηρά, ἀλλὰ φαιδρὰ σκέψις.

[Ἐπεται συνέχεια].

ΑΓΑΘ. Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

FERNAN CABELLERO

ΦΩΤΕΙΝΗ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗ

Ἰσπανικὸν διήγημα

[Συνέχεια]

Δ'

Ἦτο τὸ ἔτος 1814· ἡσθένουν σοβαρῶς· ἡμέραν τινά, ὅτε πλέον εὕρισκόμενη εἰς ἀνάρρωσιν, ἐκαθήμην ἐπὶ τίνος ἔδρας εἰς τὸν ἥλιον. Αἰφνης εἶδον τὴν Ζουάναν ἐρχομένην· αἱ ἐπισκέψεις τῆς γραφείας μοι ἦσαν πάντοτε εὐχάριστοι· ἡ Ζουάνα οὐδέποτε παρέλειπε νὰ ἐρωτᾷ περὶ τῆς υγείας μου.

«Θεῖα Ζουάνα, ἠρώτησα, πῶς εἶνε αἱ διδυμοί σας;

— Ἡ Φωτεινὴ, Δὸν Ζοῦστε, ἀπῆντησεν ἡ μάμμη, εἶνε ὑγιὴς καὶ εὐθυμὸς· ὁ Θεὸς τῆς ἔδωκε υγείαν διὰ δύο. Ἡ Εἰρήνη εἶνε λεπτή καὶ μελαγχολική, ἂν καὶ δὲν ἔχει τίποτε νὰ τὴν λυπῇ· ὁ ἰατρός μας, ὁ ὁποῖος εἶνε πολὺ καλός, ὡς γνωρίζετε...

— Μάλιστα, ὁ Δὸν Γάσπαρ, ὁ ὁποῖος διέταξεν εἰς τὸν γείτονά μας ἀφαίμαξιν, ἐπειδὴ ὁ ἀτυχὴς εἶχεν... ὀνειρευθῇ ὅτι ἔπεσεν ἐκ τοῦ ἵππου του.

— Ἀκριβῶς. Ὁ Δὸν Γάσπαρ λοιπὸν νομίζει ὅτι ἡ Εἰρήνη θὰ πάθῃ ἀπὸ τὴν καρδίαν της. Δι' αὐτὸ μᾶς ἀπηγόρευσε νὰ συγκινῇται, νὰ χαίρῃ πολὺ ἢ τέλος νὰ κοπιᾷ.

— Καὶ δὲν ἀγαποῦν κανένα αἱ μικραῖ σας.

— Ἄ! σενόρ, ὑπάρχει ἄστρον χωρὶς ἀκτῖνας καὶ νεῖνις χωρὶς ἀγάπην; Ἀγαποῦν, ἀγαποῦν, Δὸν Ζοῦστε. Καὶ διὰ νὰ σᾶς δώσω νὰ ἐννοήσετε, σεῖς ἀπὸ τὸν ὁποῖον δὲν ἔρχομεν κανὲν μυστικόν, θὰ σᾶς διηγηθῶ τί συνέβη σήμερον τὴν πρωΐαν.

«Καὶ ἡ θεῖα Ζουάνα ἀφηγήθη διὰ μακρῶν, ὅτι θὰ σοῦ ἀφηγηθῶ καὶ ἐγὼ τώρα.

«Γνωρίζεις τὴν κοιλάδα, ἥτις εὐρίσκεται εἰς τὸ μέσον τῆς ὁδοῦ τῆς Σεβίλλης πρὸς τὸ Δὸς - Ἑρμάνας, καὶ τῆς ὁποίας τὸ βάθος κατέχει τὸ μέγα Μαυριτανικὸν ἀνάκτορον, τὸ ὁποῦν ἐχάρισεν ὁ βασιλεὺς Δὸν Πέτρος εἰς τὴν Δόναν Μαρίαν Παβίλλαν.

«Πρὸς τὴν κοιλάδα αὐτὴν, παρὰ τὴν ὁποίαν ὑπάρχει μικρὰ βέντα, διηυθύνοντο τρία ὄντα, εἰς γέρων, μία γραῖα καὶ μία γηραιὰ ὄνος.

«Ἀφ' ἧς ὁ γέρων διέκοψε τὴν ἀπό τινος βασιλεύουσας σιγὴν.

— Νομίζεις λοιπὸν ὅτι τοὺς ὀφθαλμοὺς μου τοὺς ἐχάρισεν ὁ Θεὸς δι' ὠραιότητα;

— Δὲν τὸ πιστεύω, ἀπήντησεν εἰρωνικῶς ἡ γραῖα.

— Λοιπὸν τοὺς ἔχω διὰ νὰ βλέπω.

— Διὰ νὰ μοῦ εἴπῃς αὐτὸ μ' ἐξύπνησες;

— Διὰ νὰ σὲ εἰδοποιήσω ὅτι τίποτε δὲν μοῦ διαφεύγει.

— Ἄ! βέβαια, μόνον οἱ λαγοὶ καὶ αἱ πέρδικες ὅταν κυνηγᾷς.

— Ἀφῆσε, παρακαλῶ, τὰ ἀστεῖά σου. Σοῦ εἶπα τίποτε δὲν μοῦ διαφεύγει.

— Ἄ! μὰ ἀπὸ ἐμὲ μοῦ ἔφυγε ἡ ὑπομονή.

— Λοιπὸν ἄς εἶνε, σοῦ λέγω τί ἔχω: αὐτοὶ οἱ περίπατοι τοῦ Μάρκου Ρουῒζ καὶ ἡ κισθὰρα τοῦ Μανουὴλ Διάζ, δὲν μοῦ ἀρέσουν διόλου.

— Καὶ μὴ νομίζῃς ὅτι θὰ ἐμποδίσῃς τὸν κόσμον νὰ περιπατῇ εἰς τοὺς βασιλικούς δρόμους; Ἐπειτα τί θέλεις νὰ κάμω ἀφοῦ ἀγαποῦν καὶ ἀγαπῶνται αὐτοί;

— Ὡστε οὔτε σκέπτεσαι ἂν ἐγὼ θέλω ἡ ὄχι.

— Θὰ σὲ ἐρωτήσουν μόνον ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνη ἡ ὥρα.

— Ἐγὼ τὸ λέγω ἀπὸ τώρα. Δὲν θέλω. Ἐνοεῖς;

— Καὶ διατί δὲν θέλεις, παρακαλῶ; Τί ἔχει ὁ Μανουὴλ Διάζ, ὁ ὁποῖος εἶνε νέος ὅπως ὀλίγοι, καὶ ζῇ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν του;

— Λησμονεῖς λοιπὸν ὅτι ἔχει καὶ ἓν ἄλλο χάρισμα ἀκόμη. Λησμονεῖς ὅτι εἶνε ... λαθρέμπορος;

— Καὶ τί σπουδαῖον εἶνε αὐτό; μὴπως ἐδῶ ὅλοι δὲν εἶνε, ἄλλος ὀλίγον, ἄλλος πολὺ, λαθρέμποροι. Ἄν ἔχῃ μόνον αὐτὸ τὸ ἐλάττωμα δὲν εἶνε καθόλου σπουδαῖον οὔτε αἰτία διὰ νὰ μὴ τὸν δεχθῶμεν διὰ γαμβρόν.

— Ἀλλὰ αὐτὸ εἶνε κλοπὴ, μὲ αὐτὸ κλέπτεται τὸ δημόσιον.

— Καὶ ἡ κυβέρνησις μὴπως δὲν μᾶς κλέπτει, μὲ τὰ δικαιώματά της καὶ τοὺς φόρους της; Γνωρίζεις τὴν παροιμίαν: «Ὅποιος κλέβει ἓνα κλέφτη κερδίζει ἑκατὸν χρόνων σωτηρίαν τῆς ψυχῆς του.

— Δὲν ἀπαντῶ εἰς τῆς ἐξυπνάδες σου. σεῖς αἱ γυναῖκες ἔμπορεῖτε νὰ ἀλλάξῃτε τὴν πίστιν ἐνὸς χριστιανοῦ. Ἐγὼ ὅμως ἐν μόνον πράγμα λέγω, δὲν θέλω γαμβρόν ἓνα λαθρέμπορον· αὐτὸ μὲ ὀλίγα λόγια.

— Καὶ τί ἄγὰ γε σκέπτεσαι νὰ εἴπῃς

διὰ τὸν Μάρκον Ρουῒζ, τὸν ἡμιονηγόν, ὁ ὁποῖος ἔχει τὰς καλλιτέρας ἡμιόνους τοῦ Δὸς - Ἑρμάνας καὶ κερδίζει τιμῶς καὶ μὲ συνείδησιν καθαρὰν τὰ χρήματά του;

— Λέγω ὅτι δὲν ἀρνοῦμαι πῶς εἶνε πολὺ καλαὶ αἱ ἡμιονοὶ του, ἀλλὰ ἐπειδὴ ἐγὼ δὲν νυμφεύω τὴν κόρην μου μὲ τὰς ἡμιόνους, ἀλλὰ μὲ αὐτόν, αὐτὸς πρέπει νὰ μοῦ ἀρέσῃ καὶ δὲν μ' ἀρέσει.

— Διάβολε! Ἀντώνιε Ὁρτέγα! Εἶσαι δυσκολώτερος ἀπὸ ἓνα δοῦκα. Μὲ αὐτὰς τὰς ιδέας θὰ κάμῃς καλὰ νὰ κρατήσῃς τὰς θυγατέρας σου διὰ τὸ μισεῖν. Καὶ δὲν μοῦ λέγεις, παρακαλῶ, διατί δὲν σοῦ ἀρέσει ὁ Μάρκος Ρουῒζ.

— Δὲν θέλω νὰ συγγενεύσω μὲ αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς ὁποίους ὅλος ὁ κόσμος ἐδῶ ὀνομάζει Κἀίν. Ὁ πάππος του ἐφόνευσεν τὸν πατέρα του. Ὁ Μάρκος εἶνε φιλόνεικος, καὶ κρατεῖ πάντοτε ὅπλα μαζί του. Τέλος δὲν τὸν θέλω καὶ γνωρίζεις ὅτι ἄμα εἶπω κατὶ τι ἐνοῶ νὰ γείνῃ.

«Ἡ Ζουάνα, μὲ ὅλον τὸ ζῶηρόν τοῦ χαρακτήρος, ἠναγκάσθη νὰ ὑποταχθῇ εἰς τὰ ἔθιμα τῆς Ἰσπανίας, κατὰ τὰ ὁποῖα ὁ πατὴρ διοικεῖ πατριαρχικῶς τὴν οἰκίαν του. Δὲν ἐσκέφθη λοιπὸν νὰ ἐναντιωθῇ· ἄλλως τε ἦτο γλυκεῖα καὶ καλὴ καὶ ἡγάπα τὸν σύζυγόν της, καὶ ἐπειδὴ ἠνόησεν ὅτι ὁ Ἀντώνιος εἶχεν ἐν μέρει πολὺ δίκαιον, ἠρκέσθη ν' ἀπαντήσῃ:

«Σήμερον ἔχεις τὰ νεῦρά σου, καὶ δὲν θὰ σοῦ ἀντιλογησῶ.

— Αὐτὸ ἀκριβῶς θέλω καὶ ἐγὼ, εἶπεν ὁ γέρω-Ἀντώνιος.

Καὶ οἱ δύο σύζυγοι ἐβυθίσθησαν τόσῳ πολὺ εἰς τὰς σκέψεις των, ὥστε δὲν παρετήρησαν ὅτι ὁ οὐρανὸς ἐκαλύφθη πρὸς τὸ μέρος τοῦ ποταμοῦ ὑπὸ πυκνοῦ μανδύου φαισχροῦν νεφελῶν. Μόνον ὅτε αἱ πρῶται ψεκάδες τῆς βροχῆς κατέπεσαν καὶ ἔρραναν τὸ πρόσωπόν των, ἠνόησαν τὴν αἰφνιδίαν μεταβολὴν τοῦ καιροῦ. Ἡ Ζουάνα ἐπήδησεν ἐλαφρῶς τὴν γῆν, ἐκάλυψε τὴν κεφαλὴν διὰ τῆς ποδιᾶς της καὶ ἤρchiσε νὰ τρέχῃ πρὸς τὸ καπηλεῖον τοῦ Γουαδαίρα, τὸ ὁποῖον ἐφαίνετο ἐκεῖ πλησίον. Ὁ ἄνεμος ὀπισθεν πνέων τὰς ἐβοήθει, ἐνῶ τὰ φορέματά της, ἀνεγειρόμενα ὑπὸ τοῦ δρόμου καὶ τοῦ ἀνέμου, ἐπέτρεπον νὰ φαίνηται τὸ ἡμισυ τῶν κνημῶν της, πρᾶγμα βεβαίως ὀλίγον σκανδαλῶδες.

«Ζουάνα, ἐφώναζεν ὁ Ἀντώνιος ὀργισμένος, δὲν ἐντρέπεις ὀλίγον; Φαίνεται καὶ ἡ καλτσοδέτα σου ἀκόμη! ... Ἄχ! Ζουάνα...

«Πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ψυχὴ δὲν διήρχετο διὰ τῆς ὁδοῦ καὶ ἡ Ζουάνα ἐξηκολούθησε νὰ τρέχῃ χωρὶς νὰ προσέξῃ εἰς τὰς φωνὰς τοῦ συζύγου της. Ἐκεῖνος, σπεύδων νὰ προλάβῃ τὴν ἐξακολούθησιν τοῦ ἀπρεποῦς αὐτοῦ θεάματος, ἐκτύπησε τὴν Φρεγάταν, — οὕτως ὀνομάζετο ἡ ὄνος, ἂν καὶ οὐδέποτε εἶδε τὴν θάλασσαν — διὰ νὰ ἐπιταχύνῃ τὸ βῆμα της. Ἐθεσε τὰς ταινίας τοῦ πύλου του, διὰ νὰ μὴ τὸν ἀρπάσῃ ὁ ἄνεμος, ἐκαλύφθη διὰ τοῦ

μανδύου του, ὅστις τὸν περὶέβαλε ὁλόκληρον, καὶ ἠκολούθησε τὸν δρόμον τοῦ ψιθυρίζων εἰς ἑκάστον βῆμα: «Γυναῖκα ἀδιάντροπη! Κατηραμένο γαϊδούρι! Τὸ κάθε τοῦ πόδι νομίζεις πῶς ζυγίζει πέντε καντάρια, ἐνῶ τῆς κυρίας του εἶνε τόσῳ ἐλαφρὰ! ... Εἶσαι ζῶο καὶ σύ, διαβολοφρεγάτα, καὶ μόνον ὅταν ἔχῃς ὄρεξι τρέχεις καὶ οἱ δύο σὰς ἐγίναντε διὰ νὰ μὲ κολάσετε σήμερον...»

«Ἐν τῷ μεταξύ, ἡ Ζουάνα ἔφθασεν εἰς τὸ καπηλεῖον, ὅπου ἡ καταγίγς ἀναγκάσει πλείστους διαβάτας νὰ κατὰ φύγῃ. Ὁ πρῶτος, τὸν ὁποῖον εἶδε ἡ Ζουάνα, ἦτο ἀνθρωπος ὑψηλός, ἡλικίας τριᾶκοντα ἴσως ἐτῶν καὶ ρωμαλέος. Ἦτο ἐνδεδυμένος ἀπλῶς, ἀλλὰ καθαρῶς καὶ μετ' ἀρκετῆς φιλοκαλίας, ἄνευ πολυτελείας καὶ κοσμημάτων περιττῶν ἢ φυσιογνωμίας τοῦ ἦτο εἰλικρινῆς καὶ ἀπέπνεε μεγάλην τιμότητα, ἐκ τῆς προπορᾶς του δὲ ἀνεγνωρίζετο ὅτι κατήγετο ἐκ Γαλικίας.

«Ὁ ἀνθρωπος οὗτος ἦτο ὁ Ζουὰν Μένας, ἐπιστάτης μεγάλου κτηματίου τῆς Δὸς-Ἑρμάνας. Ὁ κύριός του εἶχεν ἀνταμείψει γενναίως τὴν πολυετὴ καὶ πιστὴν ὑπηρεσίαν του, καὶ διὰ τῆς γενναιότητος ταύτης ὁ Ζουὰν Μένας εἶχεν ἀποκτήσει ἀρκετὴν περιουσίαν καὶ μεγάλην ὑπόληψιν. Ὅταν εἶδε τὴν Ζουάναν, ἔδραμε πρὸς αὐτὴν εὐθύμως. Ὅλοι ἐκεῖ ἡγάπων καὶ ἀνεζήτουν τὴν συναναστροφὴν τῆς καλῆς γραίας, ἥτις ἦτο πάντοτε εὐθυμος, ὁμιλητικὴ καὶ πρόθυμος.

«Πῶς, μᾶς ἔρχεσαι λοιπὸν μόνη, θεῖα Ζουάνα! ἀνέκραξεν ὁ Μένας καὶ τὸν Ἀντώνιον ποῦ τὸν ἔφθασες;...

— Ἐρχεται πίσω μου μὲ τὴν Φρεγάτα, ἀπήντησεν ἡ Ζουάνα. Βιάζονται καὶ οἱ δύο, ἀλλ' οὔτε ὁ ἓνας τρέχει καλὰ οὔτε ἡ ἄλλη. Κυτταξάτέ τους, πῶς σκύβουν κάτω τὸ κεφάλι καὶ τὰ αὐτιά· δὲν σὰς φαίνονται σὰν νὰ κλαίγουν, Δὸν Ζουὰν;

— Θὰ πρῶμε λοιπὸν ἓνα μικρὸ ποτηράκι ἀνιζέτ, θεῖα Ζουάνα, ἐπειδὴ θὰ ἐκρῶσες ὀλίγο μὲ αὐτὸν τὸν καιρὸ; εἶπεν ὁ Ζουὰν Μένας, προσφέρων ποτήριον ἀνιζέτ.

— Ἦκουσα νὰ λέγουν, ἀπήντησεν ἡ γραῖα λαμβάνουσα τὸ προσφερόμενον ποτήριον, ὅτι εἶνε ἀγένεια νὰ μὴ δεχθῇ καὶ νὰ πρῶτο ποτήρι, καὶ πάλιν ἀδιακρίσια νὰ πιῇ καὶ δεύτερον.

«Τὴν στιγμὴν ταύτην ἔφθασε καὶ ὁ γέρω-Ἀντώνιος, βεβρεγμένος μέχρις ὀστέων καὶ λίαν δυσηρεστημένος.

«Κῦρ Ἀντώνιε, εἶπεν ὁ Ζουὰν Μένας, ὁ ὁποῖος, ὅπως ὅλοι οἱ συμπατριῶταί του, εἶχε μεγίστην ἐπιθυμίαν νὰ λέγῃ ἀστεῖα, χωρὶς βεβαίως νὰ τὸ κατορθῶν πάντοτε ὅπως οἱ Ἀνδαλουσίοι· κῦρ Ἀντώνιε! γέλασε λοιπὸν ὀλίγον! Μοιάζεις σὰν ἓνα βρεγμένο κυτοπούλι. Μήπως εἶσαι κατὰ τύχην ἀπὸ ζάχαρι καὶ φοβεῖσαι μὴ λυῶσης;

— Ἐσεῖς, σενὸρ Ζουὰν Μένας, ἔχετε πάντοτε ὄρεξιν νὰ γελάτε· ἀλλὰ ἔμπορεύσαστε βέβαια νὰ τὴν

χάσετε τὴν ὀριζίν σας αὐτήν, ἂν εἶχατε μίαν γυναῖκα ὅπως τὴν Ζουάνα καὶ ἕνα ζῶον ὅπως τὴν Φρεγάτα. Αὐταὶ αἱ δύο πολὺ εὐκόλα ἡμποροῦν νὰ φέρουν καὶ τὴν Ἀγίαν Ὑπομονὴν εἰς ἕνα σημεῖον νὰ αὐτοχειρισθῇ. Καὶ ὁ Ἰωβ, δὲν θὰ τὰ ἐβγάζε πέρα μαζί των! Τόσφ μὲ ἐθύμωσαν, ὥστε ἡμποροῦσα νὰ τινάξω τὰ μυαλά μου εἰς τὸν ἄέρα... ἢ νὰ κτυπήσω τὸ κεφάλι μου εἰς τὸν τοῖχον.

— Πόσος, ἐὼς κύριε ποῦ ἔχεις τὸ καπνιστὴν! εἶπεν ἡ Ζουάνα, ἂν κτυπήσῃ τὸ κεφάλι τοῦ ἱστῶν τοῖχο βέβαια ὁ τοῖχος σου δὲν θὰ κρατηθῇ καὶ θὰ κρημνισθῇ...

— Πόσον εὐτυχὴς εἰσθε, σενόρ Μέντα! ὑπέλαβεν ὁ Ἀντώνιος, περιστρέφων τὸν πλὸν τοῦ μεταξὺ τῶν χειρῶν του. Πόσον εἰσθε εὐτυχὴς ποῦ δὲν ἔχετε οὔτε γυναῖκα, οὔτε Φρεγάτα, οὔτε παιδιὰ!...

— Δὲν λέγει ἀλήθεια, κύριοι... Αὐτὸς μάλιστα καυχᾶται διὰ τὰς θυγατέρας του ὅσφ δὲν καυχᾶται εἰς βασιλεὺς διὰ τὸ στέμμα του.

— Καί, μὰ τὴν πίστιν μου, ἔχει δίκαιον! ὑπέλαβεν ὁ Ζουὰν Μέντας, ἐπειδὴ οὔτε ὁ οὐρανὸς δὲν ἔχει δύο ἄστρα ὡραιότερα ἀπὸ τὰ δύο αὐτὰ κορίτσια, οὔτε μία τριανταφυλλιά δύο ὡραιότερα τριαντάφυλλα. Σὰς ὀρκίζομαι εἰς τὸν λόγον τῆς τιμῆς μου, ὅτι ἐὰν καμμία ἀπὸ τὰς δύο μὲ θέλῃ, εὐχαρίστως τὴν παίρνω αὐτὸ ἦτον καὶ τὸ εἶπα, κύρ - Ἀντώνιε.

— Ὁ Ἀντώνιος Ὁρτέγας καὶ ἡ Ζουάνα ἤνοιξαν ὑπερμέτρως τοὺς ὀφθαλμούς των· ὁ Ζουὰν Μέντας ἦτο εὐρημα, τὸ ὅποιον δὲν ἐτόλμων νὰ ἐλπίζουν διὰ τὰς θυγατέρας των.

— Ὁ Ἀντώνιος ἔρριψε πρὸς τὴν Ζουάνα βλέμμα, ὅπερ ἐσήμαινε:

— Πήγαινε λοιπὸν τώρα σὺ μὲ τὸν Κάιν σου, τὸν μαχαιροβγάλτη καὶ τὸν ἄλλον τὸν λαθρέμπορό σου!

— Καθ' ἣν στιγμὴν ἐπρόκειτο ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὸν Ζουὰν Μέντα, ἡ σύζυγός του τὸν προέλαβε.

— Κάμετε ὅ,τι σὰς ἀρέσει, εἶπε. Ὅσφ δι' ἐμὲ καὶ τὸν Ἀναώνιον δὲν ἔχομεν βεβαίως σκοπὸν ν' ἀρνηθῶμεν, ἀπ' ἐναντίας μάλιστα...

— Ἡ καταιγὶς εἶχε παρέλθει καὶ οἱ ὀδοιπόροι ἐπανελάβον τὴν πορείαν των. Ὁ θεῖος Ἀντώνιος προσεπάθησε νὰ πείσῃ τὴν σύζυγόν του ὅτι ὁ γάμος αὐτὸς ἔπρεπε νὰ ἀπολύτως νὰ κατορθωθῇ.

— Μὴ ζητεῖς, τοῦ εἶπε τότε ἡ Ζουάνα, νὰ καταστρέψῃς τὸ πᾶν ἀπὸ τὴν βίαν σου· μὴ λησμονῇς ὅτι ἡ γλυκύτης ἀξίζει περισσότερον ἀπὸ τὴν βίαν. Ἐμπιστεύσου εἰς ἐμὲ.

— Ἐφθασαν τέλος εἰς Σεβίλλην καὶ εἰσῆλθον διὰ τῆς πόλεως Ἀγίου Φερδινάνδου. Κατὰ τὰ ἀνδalousiana ἔθιμα, πάντες προσηγόρευον αὐτοὺς διαβαίνοντας. Ἡ Ζουάνα, μετὰ τῆς συνήθους ζωηρότητος καὶ στωμυλίας της, ἀπήντα εἰς ὁλοὺς, καὶ ἠυχαρίσκει ὁλοὺς, πρᾶγμα τὸ ὅποιον ἀπῆλπιζε τὸν σοβάρων καὶ λακωνικὸν Ἀντώνιον.

— Ἰδοὺ, εἶπε μία Γιτάνα, ὁ Μαθουσα-

λας, ἡ σύζυγός του καὶ ἡ ὄνος τοῦ Βαλαάμ, τοὺς ὁποίους πάντες ἐνόμιζον ἀποθαμένους πλέον.

— Ἡ ὄνος τοῦ Βαλαάμ ὠμίλει, κόρη μου, κράτησε λοιπὸν τὴν γλῶσσάν σου, μὴ τύχη καὶ τῆς ὁμοιάσης εἰς τὰ λόγια, ἀπήντησεν ἡ Ζουάνα.

— Κύτταζε, μία τριάς ταιριασμένη, προσέθηκε κτίστης τις.

— Ναί, ἀλλ' ἡ ὁποία δὲν εἶνε οὔτε ἡ ἀσχημία οὔτε ἡ βλακεία οὔτε ἡ ἀναιδεια· αὐτὴν τὴν τριάδα τὴν ἔχεις σὺ μόνος σου.

— Καλὲ εἶδε κανεὶς ποτὲ μίαν γρατῶν πλέον ἀνόητη ἀπ' αὐτὴν, ἐπιθύριζεν ὁ Ἀντώνιος. Εἰς ὁλοὺς καὶ καλὰ θέλει ν' ἀπαντᾷ. Θὰ σιωπήσῃς λοιπὸν παληόγρηνα, θὰ τὸ κλείσῃς λοιπὸν αὐτὸ τὸ στόμα;

— Καὶ διατί λοιπὸν, παρακαλῶ, μοῦ ἔδωκε ὁ Θεὸς τὴν γλῶσσαν, τὸ καλλίτερον χάρισμά του, ἀφοῦ δὲν σοῦ ἀρέσῃ νὰ τὸ μεταχειρίζωμαι;

— Καὶ ὁ Θεός, ἂν σ' ἀκούῃ, θὰ μετενόησε βέβαια ποῦ σοῦ τὴν ἔδωκε, ὑπέλαβεν ὁ Ἀντώνιος, δίδων ἰσχυρὸν λάκτισμα εἰς τὴν Φρεγάταν.

— Μὴ κτυπᾷς λοιπὸν, τόσφ αὐτὸ τὸ δυστυχισμένον τὸ ζῶον, σκληρὲ ἀνθρώπε! Δὲν βλέπεις, οὔτε κἂν 'μιλεῖ.

— Βέβαια, δὲν σοῦ ὁμοιάζει ποῦ 'μιλεῖς χωρὶς κἂν νὰ σὲ κτυποῦν.

— Πολὺ καλὰ, μὴ θυμῶνεις καὶ θὰ κρατήσῃ τὴν γλῶσσάν μου πλέον ἡσυχῇ ἀπὸ τὴν οὐρὰν τῆς Φρεγάτας.

— Ἐν τῇ μεταξὺ οἱ δύο γέροντες σύζυγοι ἔφθασαν πρὸς τὴν μητροπόλεως. Ἡ Ζουάνα κατῆλθε καὶ ἀποκαλυφθεῖσα εἰσῆλθεν εἰς τὸν ναὸν ἵνα προσευχηθῇ εἰς τὴν Παναγίαν τῶν Βασιλέων, τῆς ὁποίας ἡ εἰκὼν εὐρίσκεται εἰς τὸ περίφημον παρεκκλήσιον τοῦ Ἀγίου Φερδινάνδου. Ὁ Ἀντώνιος ὠδήγησε τὴν ὄνον εἰς τὸ ἵπποστάσιον.

— Ὅταν ἡ Ζουάνα ἐτελείωσε τὴν προσευχὴν της, ἦλθε νὰ μὲ ἴδῃ. Ἡ δυστυχὴς γυνὴ ἐξηκολούθησε τὴν διήγησίν της, λέγουσά μοι ὅτι ἦτο πολὺ ἀνήσυχος, καὶ ὅτι οὐδέποτε εἶχεν ἰδεῖ τὸν σύζυγόν της πλέον ἀποφασισμένον καὶ πλέον ἀμετάπειστον, ἐνῶ ἐξ ἄλλου προέβλεπε ὅτι οἱ ἔγγονοί της θ' ἀνθίσταντο εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ πάππου των.

— Ἐγώ, ἔλεγε, θὰ κάμω ὅ,τι δυνήθω. Ἀλλὰ ποῖοι λόγοι καὶ ποῖα ἐπιχειρήματα εἶνε ἱκανὰ νὰ νικήσουν καὶ μεταπείσουν δύο νεαρὰς καρδίας καὶ ἐρωτευμένας μάλιστα; Ἀ! δὸν Ζοῦστε! Τώρα ποῦ ἔρχεσθε νὰ ἐγκατασταθῇτε εἰς τὸ χωρίον μας, ἴσως κατορθώσῃ ἡ ἰδική σας γλῶσσα ὅ,τι δὲν ἡμπορεῖ ἡ ἰδική μου. Ἰσως σεῖς ἡμπορέσετε νὰ φέρετε εἰς ὑπακοὴν αὐτὰ τὰ δύο πλάσματα, διότι, εἶνε φανερόν ὅτι ὁ παππούς των ἔχει δίκαιον. Ἀλλὰ καὶ δίκαιον νὰ μὴν ἔχη εἶνε... πάππος των.

— Μετ' ὀλίγον καιρὸν ἀνεχωρήσαμεν πρᾶγματι, διὰ τὴν ἐξοχὴν. Δὲν δύνασαι νὰ μαντεύσῃς, ἀνεψιέ μου, μέχρι ποίου σημείου ὠραῖαι εἶχον γείνει αἱ δύο δίδυμοι!

Ἡ Φωτεινὴ ἦτο ὑψηλὴ καὶ εἶχε τοὺς ὠραίους χαρακτηρισμοὺς τῆς ἀρχαίας Ἀρτέμιδος· οἱ ὀφθαλμοὶ της ἐλαμπον, καὶ ὑπὸ τὰς μακρὰς βλεφαρίδας των ἐξηκοντιζέτο βλέμμα ζωηρὸν καὶ διάπυρον, τὰ κοράλλινα χεῖλη της, ἡμιανοιγόμενα, ἐπέτρεπον νὰ φαίνωνται δύο σειραὶ μαργαριτῶν· τὸ ἀνάστημα κομψόν, τὸ ὄλον της ἀριστοῦργημα χάριτος καὶ καλλονῆς.

— Ἡ Εἰρήνη ἦτο μικρὰ καὶ λεπτή. Ἐκλινε πρὸς τὸ ἕν μέρος τὴν κεφαλὴν, ὡς νὰ μὴν ἠδύνατο νὰ βαστάσῃ τὸν πλοῦτον τῆς ὠραίας της κόμης. Αἱ χεῖρές της ἦσαν λευκαὶ ὡς ἱασμος, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ της μελανοὶ ὡς νυκτερινὸς οὐρανός. Μετὰ τὴν τὴν μεταξὺ τῶν φυσιογνωμιῶν τῶν δύο ἀδελφῶν διαφοράν, ὁμοιάζον ἐν τούτοις, ὡς ὁμοιάζει γλυκὺ ἄστρον πρὸς τὸ λοιπὸν στερέωμα, ὡς ὁμοιάζει ὁ διάτορος ἦχος τῆς σάλπιγγος καὶ ἡ γλυκεῖα ἐπανάληψις τῆς ἡχοῦς.

— Ὡς εἶχον ὑποσχεθῇ εἰς τὴν Ζουάνα, μετεχειρίσθη ὅλην μου τὴν εὐγλωττίαν διὰ νὰ τὰς πείσω νὰ ὑπακούσωσιν εἰς τοὺς γονεῖς των. Ἡ Φωτεινὴ μοὶ ἀπεκρίθη διὰ χαριστάτου ὑπεροπτικοῦ κινήματος προσθέτουσα ὅτι, ἐὰν ὁ Ζουὰν Μέντας δὲν εὐρίσκεν ἄλλην γυναῖκα ἀπὸ αὐτὴν, ἠδύνατο κάλλιστα νὰ μείνῃ πάντοτε ἄγαμος. Ἡ Εἰρήνη ἔκλαυσε πολὺ, καὶ μὲ διεβεβαίωσε ὅτι ἐὰν προσεπάθουν νὰ τὴν ἀπομακρύνουν ἀπὸ τὸν Μανουὴλ Διάζ θὰ ἀπεχώρει εἰς μοναστήριον.

— Ἰδέτε, δὸν Ζοῦστε, μοὶ ἔλεγε ἡ θεῖα Ζουάνα, ἰδέτε πῶς αὐτὰ τὰ πτηνὰ ζητοῦν νὰ πετάξουν, ἐνῶ ἀκόμη δὲν ἔχουν πετερά. Ἡ μία εἶνε τόσφ ὑπερήφανος, ὥστε τῇ χρειάζεται χαλινός· ἡ ἄλλη, μὲ ὅλην της τὴν γλυκύτητα, ἀπειθῇ εἰς τὸν πάπον της μὲ τὸ μεγαλείτερον θάρρος. Ἀλλὰ μείνατε ἡσυχος. Δὲν ὑπάρχει κίνδυνος. Τὰς βλέπω πάντοτε καὶ ποτὲ βεβαίως δὲν θὰ κατορθώσουν νὰ μ' ἀπατήσουν. Ἄν κάποτε τὰς συλλάβω νὰ ὁμιλοῦν μὲ αὐτοὺς τοὺς κυρίους, θὰ ἔχωμεν λογαριασμοὺς μαζί.

— Δὲν θέλουν, ἔλεγεν ἡ Φωτεινὴ, νὰ μὲ νυμφεύσουν μὲ τὸν Μάρκον Ρουίζ, ἐπειδὴ εἰς πρόγονός του ἐφόνευσε τὸν ἀδελφόν του. Εἶνε ἀληθές, πλὴν ὁ φόνος ἐγένετο ἐξ ἀπροσεξίας, δὸν Ζοῦστε. Ἀλλὰ καὶ ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι τὸ ἔκαμε ἐπίτηδες, εἶνε ἐπόμενον ὅτι καὶ ὁ Μάρκος θὰ ὁμοιάσῃ πρὸς τὸν πάππον του αὐτόν; Ἀ! Θεέ μου! Ἀκούσατε, μίαν ἡμέραν ὁ πατήρ τοῦ πάππου μου ὠδοιπόρει. Ἐνῶ διήρχετο πλησίον ρύακος τινός, ἡ ὄνος του ἐστάθη διὰ νὰ πῇ, ἐν τῇ μεταξὺ δὲ ὁ πατήρ τοῦ πάππου μου παρετήρει εἰς τὰ ὕδατα τοῦ ρύακος τὴν εἰκόνα τοῦ ἡλίου, ὅτε αἰφνης ὁ οὐρανὸς ἐσκοτίσθη. Ἀ! Ἰησοῦ, ἀνέκραξε ὁ γέρον, ὁ ὄνος μου κατέπιε φαίνεται τὸν ἥλιον. Ἐκτοτε τὸν ὠνόμασαν Ἡλιοχάφτην, καὶ τὸ ἀσχημον ἐπίθετον ἔμεινε πλέον δι' αὐτὸν καὶ δι' ὁλοὺς μας. Ἀρὰ γε ὅταν μὲ λέγουν Ἡλιοχάφταινα σημαίνει ὅτι ἐγὼ παραδέχομαι τὴν ἀνοησίαν τοῦ πάππου μου;

[Ἐπταὶ συνέχεια]. Γ. Β. ΤΣΟΚΟΠΟΥΛΟΣ